

Občinska
knjižnica
Jesenice

Knjižnica – informacije, kultura, znanje

Strateški načrt Občinske knjižnice Jesenice 2017-2021

Polni naziv javnega zavoda:	OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
Naslov (sedež):	Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Šifra proračunskega uporabnika:	37109
Šifra dejavnosti:	92.511
Davčna številka:	49169645
Podračun EZR št.:	01241-6030371089 (UJP Kranj)
Ustanovitelj:	Občina Jesenice

Telefon:	04-58-34-203
Faks:	04-58-34-210
Elektronska pošta:	veronika.osredkar@knjiznica-jesenice.si

Odgovorna oseba in funkcija: Veronika Osredkar, direktorica

Datum sprejema: 20. 12. 2016

Mnenje in soglasje k Strateškemu načrtu OKJ 2017-2021

Občina Jesenice: št. 610-22/2016-3, 14.12. 2016

Svet OKJ: 19. 12. 2016

Uvod	3
1. Izhodišča	3
2. Poslanstvo in vizija	5
3. Zakonske osnove	5
4. Problemska analiza	6
5. Strateška področja	7
5.1. Knjižnična zbirka	7
5.1.1. Strateški cilj: Kakovostna zbirka knjižničnega gradiva	7
5.2. Uporabniki	8
5.2.1. Strateški cilj: Zmanjševanje upada števila uporabnikov in članov	8
5.3. Storitve	9
5.3.1. Strateški cilj: Nadgradnja storitev in dejavnosti	9
5.4. Prostor in tehnična opremljenost	12
5.4.1. Strateški cilj: Zagotavljanje ustreznih prostorskih zmogljivosti, vzdrževanje in tehnična oprema	12
5.5. Zaposleni	13
5.5.1. Strateški cilj: Učinkovito ravnanje z zaposlenimi	13
6. Zaključek	14

Uvod

Občinska knjižnica Jesenice (OKJ) je javni zavod, ki knjižnično službo opravlja za občine Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica, v katerih je po zadnjih podatkih (SURIS 1. 7. 2016) skupaj 30.533 prebivalcev. Knjižnično mrežo sestavlja osem enot: Jesenice, Javornik-Koroška Bela, Hrušica; Kranjska Gora, Dovje-Mojstrana, Gozd-Martuljek, Rateče; Knjižnica Matije Čopa Žirovnica.

Namen Strateškega načrta OKJ za obdobje 2017 – 2021 je določiti prihodnjo usmeritev kot osnovo, na kateri se bo OKJ razvijala v kakovostno in sodobno splošno knjižnico. Strateški načrt opredeljuje strateško pomembna področja, določa cilje in oblikuje strategije za njihovo doseg.

Prihodnost, ki jo zaznamujejo krizne gospodarske razmere in velike družbene spremembe, za razvoj knjižnic ni obetavna. Načrtovana strategija bo predvsem pripomoček za obvladovanje vseh sprememb, ki bodo vplivale na okoliščine delovanja knjižnice.

1. Izhodišča

OKJ se mora v naslednjih letih ustrezno odzvati na spremembe v okolju in prilagoditi spremenjenim razmeram, predvsem ekonomskim razmeram in zmanjševanju sredstev za javne službe. Na tehnološkem področju se obeta hiter razvoj novih medijev in tehnologij (tablični računalniki, pametni telefoni...) in oblik prenosa informacij (e-knjiga). Spreminjajo se potrebe in pričakovanja vseh starostnih skupin in kategorij uporabnikov knjižnice. Pojavljajo se novi ponudniki gradiva in informacij. Zaradi vsega naštetega se spreminja tudi položaj knjižnice. Še bolj kot sedaj je pomembno, da knjižnica (p)ostane kulturno in informacijsko središče kraja, da spodbuja vseživljenjsko učenje in razvoj bralne kulture, gradi kakovostno in raznoliko zbirko, storitve, oblikovane z mislijo na uporabnika, ponuja na sodoben način ter se usmeri v delo z uporabniki. Po rezultatih Javnomenjske telefonske ankete med člani, uporabniki in neuporabniki slovenskih splošnih knjižnic (2011, Interstat d. o. o., naročilo Združenje slovenskih splošnih knjižnic) naj bi knjižnice v prihodnje izboljšale tudi storitve za uporabnike s posebnimi potrebami. Pomembno je, da knjižnica sodeluje z drugimi podobnimi ustanovami in učinkovito promovira svojo zbirko in storitve. S tem bo utrjevala prepoznavnost svoje vloge v družbi in spreminjala tradicionalno predstavo o knjižnici kot zgolj ponudnici knjig. Knjižnica bo morala vlagati v tehnološko in komunikacijsko tehnologijo, v usposabljanje zaposlenih za uporabo tehnologije. Predvsem pa je nujno doseči prostorski standard za matično knjižnico na Jesenicah; v novih, večjih prostorih matične knjižnice na Jesenicah oblikovati celovito knjižnično zbirko, z vsemi področji, za katere sedaj ni dovolj prostora (npr. tuje leposlovje), in zagotoviti uporabnikom možnost za preživljanje prostega časa, druženje, študiranje, branje, poslušanje... Brez tega bo knjižnica zaostala za razvojem, s katerim je doslej uspešno držala korak.

Poleg zakonskih osnov in strokovnih zahtev so bila izhodišča za oblikovanje strateškega načrta:

- Analiza Občinske knjižnice Jesenice 2012;
- Anketa o zadovoljstvu uporabnikov OKJ (september 2012)
- Načrt gradnje zbirke knjižničnega gradiva Občinske knjižnice Jesenice (2015)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 (Uradni list RS, št. 99/13)
- Strategija razvoja splošnih knjižnic Slovenije 2013-2020

- Javnomnenjska telefonska raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki slovenskih splošnih knjižnic (september 2011)
- Lokalni program za kulturo Občine Jesenice 2017-2020

Načrtovanje knjižnične dejavnosti Občinske knjižnice Jesenice je torej pogojeno z dosedanjim delovanjem, tradicijo in strokovnimi izkušnjami in utemeljeno z racionalnostjo delovanja. Pri načrtovanju izhajamo iz strokovnih zahtev, analize organizacije in ugotovitev, kaj smo dosegli, in iz analize okolja.

Uspeh poslovanja je odvisen od notranjega in zunanjega okolja, zato je zelo pomembno spremljanje dogajanja in prilagajanje spremembam, kar pomeni izkoristiti obstoječe prednosti in priložnosti, zmanjšati slabosti in preprečevati možne nevarnosti.

Prednosti:	Slabosti:
<ul style="list-style-type: none"> - kakovostna kadrovska struktura, stalno usposabljanje in izpopolnjevanje, - utečeni delovni procesi, - vključenost v lokalno okolje, dobri odnosi z javnostmi, - raznovrstna knjižnična zbirka, - razvit informacijski sistem, - posodabljanje opreme. 	<ul style="list-style-type: none"> - slabi in premajhni prostori, - premalo delavcev, - nepreglednost gradiva, - premalo članov, - slabši dosežki v primerjavi z drugimi knjižnicami, zlasti pri kazalnikih uporabe, - znižanje sredstev za knjižnično gradivo.
Priložnosti:	Nevarnosti:
<ul style="list-style-type: none"> - domoznanstvo, - sodelovanje z lokalnimi zavodi in ustanovami, - sodelovanje z drugimi knjižnicami, - nove storitve in dejavnosti, - računalniško opismenjevanje, - povečanje števila članov in uporabnikov, - pestra struktura prebivalstva, - uporabniki s posebnimi potrebami, - možnost socialnih stikov, - drugi viri financiranja. 	<ul style="list-style-type: none"> - neprepoznane možnosti razvoja, - odmik gradnje nove matične knjižnice, - večja konkurenca storitev, - neupoštevanje različnih zahtev in potreb uporabnikov, - prenizka sredstva za program in knjižnično gradivo, - zmanjšanje števila zaposlenih, - sprememba demografske slike (staranje prebivalstva, izseljevanje, zmanjšanje števila potencialnih uporabnikov, nižanje povprečne izobrazbene stopnje prebivalcev)

Dolgoročni razvoj knjižnice je potrebno usmeriti v naslednje cilje:

- pridobiti nove prostore za knjižnico na Jesenicah,
- ohraniti kakovost poslovanja,
- povečati članstvo,
- posodobiti programsko shemo,
- obvladovati stroške.

2. Poslanstvo in vizija

Občinska knjižnica Jesenice s strokovno usposobljenimi knjižničnimi delavci, s kakovostno zbirko knjižničnega gradiva in neomejenim dostopom do znanja, informacij in kulture prebivalcem Gornjesavske doline ponuja enake možnosti za izobraževanje, vseživljenjski osebni in poklicni razvoj, spodbuja ustvarjalnost, kot kulturno in informacijsko središče kraja pa omogoča socialne stike, kulturno bogatenje in medsebojno izmenjavo mnenj in izkušenj.

Vizija: S strokovnim delom, kakovostno knjižnično zbirko in storitvami želimo pozitivno vplivati na uporabnike knjižnice, jih osveščati in v družbi širiti humane vrednote ter tako prispevati k izboljšanju kakovosti življenja. Naša usmerjenost k uporabnikom obsega:

- zakonitost in strokovnost,
- odprtost in prijaznost,
- aktivnost in inovativnost,
- gospodarnost in učinkovitost,
- stalno izboljševanje kakovosti storitev.

S kakovostjo storitev in zadovoljnimi uporabniki želimo doseči poslovno odličnost, ker kakovost v knjižnici temelji na:

- strokovnosti vsakega zaposlenega,
- kakovosti vsakega oddelka, službe, enote,
- kakovosti notranjih in zunanjih procesov,
- kakovosti Občinske knjižnice Jesenice v celoti.

3. Zakonske osnove

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Občinska knjižnica Jesenice (Ur.l..RS, št. 44/2009 in spremembe)
- Zakon o knjižničarstvu (UR. I. RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)
- Lokalni program za kulturo Občine Jesenice 2017-2020
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UR. I. RS, št. 29/2003)
- Standardi za splošne knjižnice za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015. - Nacionalni svet za knjižnično dejavnost (2005), v besedilu Standardi;
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UR. I. RS, št. 73/2003 s spremembami), v besedilu Pravilnik;
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UR. I. RS, št. 19/2003);
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2013-2020
- Manifest ZBDS o razvoju Slovenskih knjižnic in knjižničarstva;
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja OKJ (2016).

4. Problemska analiza

Osrednja knjižnica na Jesenicah deluje v delu stavbe jeseniškega gledališča in v delu kasnejšega (leta 1990) prizidka, v katerem je tudi kino dvorana. Organizirana je v naslednjih oddelkih: oddelek za odrasle, oddelek za otroke, oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva, oddelek za domoznanstvo, čitalnice, uprava.

Kvadratura obsega 635 m² neto tlorisne površine. Glede na standarde, ki kvadraturu knjižnice določajo na osnovi števila in strukture prebivalcev (jeseniška občina 21.000, celotno območje knjižnice 31.000), knjižnične zbirke (85.000 enot na Jesenicah) in vloge knjižnice na območju delovanja, bi knjižnica potrebovala 2.305 m².

Pomanjkanje prostora je problem, na katerega knjižnica opozarja že desetletja. Prostorska stiska hromi razvoj knjižnice in onemogoča, da bi uporabniki v knjižnici lahko študirali, brali, poslušali, gledali, se družili – temu naj bi bile namreč namenjene sodobne knjižnice. Dovolj prostora ni niti za delo strokovnih delavcev.

Zaradi prostorske stiske je knjižnična zbirka na oddelku za odrasle nepregledna: posamezna področja zbirke so v drugih prostorih, gibanje med knjižnimi regali je ovirano. Motena je izposoja in onemogočen prost dostop do gradiva, saj je ena tretjina knjižničnega gradiva, za katerega ni dovolj polic, v kletnem arhivu, kamor uporabniki ne morejo. Časopisna čitalnica je prehoden prostor, v katerem ni mogoče zagotoviti miru. Prostor za računalnike za uporabnike je v pregrajenem delu hodnika, kjer je pozimi hladno, poleti pa vroče in zato hlo, ker prostora ni mogoče zračiti. Študijske čitalnice knjižnica nima, prav tako tudi prireditvenega prostora ne – za vsak dogodek je potrebno umakniti pohištvo v oddelku za otroke. Za gibalno ovirane osebe je knjižnica težje dostopna ali pa sploh ne. Do oddelka za odrasle vodi stopnišče, poleg tega so stopnice tudi v delu s strokovnim gradivom. V otroški igralnici v kleti prizidka so poškodbe na podu posledica delovanja žindre. V vseh prostorih razmere poslabšujejo tudi dotrajana okna.

Za razvoj knjižnične dejavnosti je ključnega pomena nova, dovolj velika osrednja knjižnica na Jesenicah, ki bo omogočala pregledno postavitve knjižničnega gradiva, izvajanje pestrih dejavnosti za uporabnike.

V obstoječih prostorih pa bodo potrebna naslednja vzdrževalna dela in investicije: ureditev dohoda v knjižnico, zamenjava oken na oddelku za odrasle, v priročni knjižnici in oddelku za domoznanstvo, sanacija tal v otroški igralnici, obnova stopnišča in ureditev klimatskih razmer v arhivu, ki bodo omogočale ustrezno hranjenje knjižničnega gradiva. Oddelek za odrasle in priročna knjižnica sta težko ali povsem nedostopna za gibalno ovirane. Pred selitvijo v novo knjižnico bo potrebno knjižnično gradivo opremiti za uporabo tehnologije RIFD (radiofrekvenčna identifikacija).

Prostorska stiska je pereča tudi v Knjižnici Matije Čopa Žirovnica; prostora je premalo za knjižnično zbirko in za dejavnosti, ki potekajo za uporabnike. Knjižnica je težko ali povsem nedostopna za gibalno ovirane.

Članstvo v OKJ upada. V slovenske knjižnice je včlanjenih povprečno 24 % prebivalcev, medtem ko je bilo v OKJ v letu 2015 med aktivnimi člani 17 % prebivalcev. Enega od razlogov za to razkriva podatek iz Javnomenjske telefonske raziskave med člani, uporabniki in neuporabniki slovenskih splošnih knjižnic (september 2011), da knjižnice preko članov uporablja veliko več prebivalcev, ki sicer niso evidentirani kot člani. Glavni razlog za upadanje članstva pa je neprimeren prostor osrednje knjižnice, v katerem knjižnična zbirka ni pregledna in v katerem ni mogoče oblikovati dovolj atraktivno ponudbo, ki bi ustrezala potrebam uporabnikov. Knjižnica predvsem nima ustreznih prostorov za daljše zadrževanje uporabnikov (prostor za aktivno udeležbo mladih družin, prostor za nemoteno prebiranje časopisov in študiranje...)

Knjižnica lahko kakovostno deluje in se uspešno razvija samo z ustreznim številom izobraženih, ustvarjalnih in motiviranih delavcev. V OKJ je v letu 2016 zaposlenih 19 oseb, od tega je 15 strokovnih delavcev, in sicer 10 bibliotekarjev z univerzitetno izobrazbo, 1 višji knjižničar z višjo izobrazbo in 4 knjižničarji s srednjo izobrazbo.

Število zaposlenih v knjižnicah določa Pravilnik o osnovnih pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Pravilnik). V letu 2006 so bile realizirane zadnje nove zaposlitve delavcev glede na določila Pravilnika. V občinah Jesenice in Kranjska Gora je število zaposlenih v skladu s Pravilnikom, v občini Žirovnici pa pod določilom Pravilnika (0,75, Pravilnik: 1,92 delavca). Pravilnik je bil sprejet že leta 2003 in v kadrovskem delu ni prilagojen spremembam v knjižnični dejavnosti.

Do sprejetja novih veljajo še Standardi za splošne knjižnice 2005-2015, po katerih naj bi bilo v OKJ 29 zaposlenih.

Obseg dejavnosti je v zadnjih petih letih dosegel mejo, ki jo s sedanjo kadrovsko zasedbo ni mogoče povečevati. V prihodnjih letih, zlasti ob novi knjižnici na Jesenicah, bo potrebno postopno načrtovati nove zaposlitve.

5. Strateška področja

Cilji, opredeljeni v strateškem načrtu OKJ, so skupni, ki veljajo za vse enote v knjižnični mreži, in posamezni za določeno knjižnico. Strateška področja so naslednja: knjižnična zbirka, uporabniki, storitve, prostor in opremljenost, zaposleni.

5.1. Knjižnična zbirka

5.1.1. Strateški cilj: Kakovostna zbirka knjižničnega gradiva

5.1.1.1. Ukrep: Kakovostna, vsebinsko aktualna zbirka mnogovrstnega knjižničnega gradiva, ki bo omogočala informiranost, spodbujala razvoj bralne kulture, seznanjala s spoznanji o lokalni kulturni dediščini

Aktivnosti:

- Vsakoletni prirast gradiva v obsegu 200 enot na 1.000 prebivalcev, kot določa Pravilnik, in v skladu z Načrtom gradnje zbirke knjižničnega gradiva OKJ, ki temelji na poznavanju lokalnega okolja, kjer knjižnica deluje. Tudi racionalizacija nakupa bo temeljila na nabavni politiki OKJ.
- V zbirko vsako leto vključevati sodobne medije in tehnologije.
- Omogočati dostop do e-baz od doma.
- Načrtna digitalizacija domoznanskega gradiva in objava na ustreznih spletnih portalih - z digitalizacijo bo knjižnica lahko pridobila gradivo, ki ga sama nima v fizični lasti in zaščitila dragoceno gradivo, hkrati pa razširila dostopnost gradivu, ki priča o kulturni dediščini.
- Urejanje zbirke z rednim izločanjem in odpisom neaktualnih gradiv, v skladu s Pravilnikom o odpisu v OKJ; doseči ustrezno razmerje odpisa s prirastom.

Učinki:

- Obseg zbirke ustrezen določilom Pravilnika in priporočilom normativov in standardov 250 knjig in 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev, oziroma 400 knjig in 40 enot neknjižnega gradiva v slabše razvitih krajevnih knjižnicah;

- Zbirka aktualnega gradiva, ki bo ustrezala potrebam uporabnikov.

Kazalniki: obseg zbirke na prebivalca, delež posameznih vrst gradiva v zbirki, obseg letnega prirasta posameznih vrst knjižničnega gradiva, obseg odpisanega knjižničnega gradiva v skladu s Pravilnikom in Standardi.

5.1.1.2. Ukrep: povečati uporabo knjižnične zbirke.

Aktivnosti:

- pregledna postavitve gradiva v zbirkah posameznih knjižničnih enot,
- čim več aktualnega gradiva v prostem pristopu,
- predstavljanje in promocija knjižnične zbirke v celoti in posameznih segmentov, oblikovanje posebnih zbirk,
- sprotna inventarizacija in obdelava pridobljenega gradiva,
- vključitev sistema izposoje e-knjig,
- izdelovanje oziroma posredovanje priporočilnih seznamov kakovostnega leposlovja,
- bralni projekti,
- digitalizacija domoznanskega gradiva za krepitev kulturne identitete,
- usposabljanje uporabnikov za uporabo knjižnice, e-storitev, vzajemnega kataloga, e-virov.

Učinki:

- povečana izposoja posameznih vrst gradiva z vseh področij,
- povečan obseg izposoje kakovostnega leposlovja,
- kroženje gradiva v knjižnični mreži,
- povečana uporaba knjižnice na daljavo,
- uporaba digitalnih portalov z domoznansko vsebino.

Kazalniki: ohranjanje obsega izposoje knjižničnega gradiva na dom, obrata zbirke, obsega ogledov digitaliziranih vsebin, števila oddaljenih dostopov, števila aktivnih članov.

5.2. Uporabniki

5.2.1. Strateški cilj: Zmanjševanje upada števila uporabnikov in članov

5.2.1.1. Ukrep: Ohranjati število članov v razmerju do preteklega leta

Aktivnosti:

- določene storitve so mogoče samo z osebno člansko izkaznico - predstaviti koristi članstva,
- promocija članstva: darilni boni za članarino, boni ob rojstvu otroka in poroki,
- enotna članska izkaznica za uporabo storitev v vseh enotah,
- povabilo k obnovitvi članstva, z namenom pridobiti odrasle člane,
- vključevanje čim večjega števila predšolskih in šoloobveznih otrok v aktivnosti knjižnice,
- sodelovanje s srednjimi šolami, drugimi ustanovami, npr. z društvi upokojencev;
- promocija knjižnične dejavnosti in njenih programov, z namenom povečanja števila članov,

- vključevanje knjižnice v skupne promocijske aktivnosti splošnih knjižnic s skupnim sporočilom (npr. dan slovenskih splošnih knjižnic, svetovni dan knjige...),
- preveriti osnove za brezplačno članstvo (npr. brezposelni, prejemniki socialnih pomoči, registrirani prostovoljci),
- projekti samo za člane knjižnice,
- razvijati socialno omrežje knjižnice, izboljšati spletno stran,
- promocija knjižnične zbirke in storitev, predvsem neklasičnih.

Učinki:

- več članov knjižnice.

Kazalniki: število aktivnih članov, število novih članov, delež včlanjenih prebivalcev.

5.3. Storitve

5.3.1. Strateški cilj: Nadgradnja storitev in dejavnosti

Knjižnica bo spodbujala uporabo obstoječih in razvijala nove storitve. Oblikovati mora konkurenčno ponudbo informacijskih storitev, dostopno tudi najranljivejšim skupinam uporabnikov, spodbujati uporabo knjižnice na daljavo, zagotoviti več ur odprtosti v večjih krajevnih knjižnicah.

5.3.1.1. Ukrep: Seznanitev uporabnikov s kakovostno literaturo in vplivati na razvoj bralne kulture, bralnih navad in funkcionalne pismenosti

Aktivnosti:

- vsaj en bralni projekt na leto za vse starostne skupine v vseh enotah,
- sodelovanje z drugimi ustanovami (vrtci, šole, domovi starostnikov, VDC...),
- predstavitve knjig, priložnostne razstave,
- svetovanje in pomoč pri iskanju gradiva,
- priporočilni sezname.

Učinki:

- seznanitev s kakovostnim leposlovjem,
- vpliv na bralni okus bralcev,
- povečana izposoja kakovostnega gradiva.

Kazalniki: število udeležencev, število obiskovalcev, število aktivnih članov, število izposojenega gradiva.

5.3.1.2. Ukrep: Oblikovati storitve za različne ciljne skupine in uporabnike s posebnimi potrebami

Aktivnosti:

- priprava različnih dejavnosti za učence OŠ Poldeta Stražišarja, oskrbovance VDC, domov za ostarele, Zavoda Jelša,
- dejavnosti za spodbujanje in sprejemanje večkulturnosti,
- aktivnosti za pomoč pri integraciji tujcev,
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, različnimi društvi in organizacijami,
- usposabljanje za uporabo knjižnice,
- pomoč pri iskanju gradiva,
- usposabljanje obstoječih kadrov in dodatne zaposlitve s potrebnimi znanji in sposobnostmi za zagotavljanje kakovostnega dela in izvedbo programov.

Učinki:

- večja dostopnost knjižnice – gradiva, informacij in storitev - uporabnikom s posebnimi potrebami in posameznim ciljnim skupinam uporabnikov;
- več možnosti za preživljanje prostega časa v knjižnici,
- spoznavanje različnih kultur, zmanjševanje predsodkov in stereotipov,
- pozitiven vpliv dejavnosti na osebni razvoj,
- zmanjševanje socialne izključenosti,
- upoštevanje večkulturnosti okolja.

Kazalniki: število dogodkov in projektov, število udeležencev v projektih za posamezne ciljne skupine, število obiskovalcev knjižnice, število uporabnikov e-storitev, število izposojenega gradiva.

5.3.1.3. Ukrep: Oblikovati prepoznaven kulturni program

Aktivnosti:

- zagotovitev prireditvenega prostora v osrednji enoti na Jesenicah v povezavi z investicijo v novo knjižnico,
- dodatna zaposlitev za pripravo programa v povezavi z investicijo v novo knjižnico;
- dodatne kulturne in bibliopedagoške dejavnosti za otroke in odrasle,
- oblikovanje prepoznavne sheme dogodkov,
- sodelovanje z drugimi zavodi in ustanovami s področja kulture in šolstva za podporo kulturno-umetniški vzgoji,
- odzivanje na aktualne kulturne dogodke.

Učinki:

- povečan obisk knjižnice in prireditev,
- promocija knjižnice,
- kakovosten program,
- povezovanje z ustanovami v lokalnem okolju,
- boljša javna podoba knjižnice,
- sodelovanje namesto negativne konkurenčnosti,
- manjši stroški.

Kazalniki: število dogodkov, število obiskovalcev in udeležencev.

5.3.1.4. Ukrep: Spodbujanje funkcionalne pismenosti in usposabljanje uporabnikov za IKT

Aktivnosti:

- redno predstavljanje možnosti e-storitev in digitalnih portalov v knjižnici;
- podpora uporabnikom pri uporabi servisov;
- usposabljanje uporabnikov za uporabo e-storitev in digitalnih portalov,
- interna izobraževanja zaposlenih za pridobivanje kompetenc za izvajanje novih nalog.

Učinki:

- uporabniki samostojni pri iskanju informacij iz baz podatkov,
- dvig informacijske pismenosti;
- povečano zadovoljstvo uporabnikov s storitvami knjižnice; širša javna podpora.

Kazalniki: število uporab in uporabnikov e-gradiv, število uporabnikov IKT v knjižnici.

5.3.1.5. Ukrep: Vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje

Aktivnosti:

- dejavnosti in projekti za uporabnike vseh starosti in kategorij,
- sodelovanje z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi javnimi zavodi,
- sodelovanje v državnih projektih vseživljenjskega izobraževanja.

Učinki:

- zmanjševanje socialne izključenosti,
- pridobivanje znanja,
- sodelovati z izobraževalnimi in kulturnimi ustanovami pri oblikovanju in izvajanju dodatnega programa,
- vključevanje v projekte.
- izmenjava izkušenj pri pripravi projektov.

Kazalniki: število udeležencev v projektih, število sodelujočih ustanov, število skupnih projektov.

5.3.1.6. Ukrep: Povečati odprtost – v skladu z veljavnimi priporočili

Aktivnosti:

- dodaten dan odprtosti knjižnice Matije Čopa v Žirovnici,
- v knjižnici v Kranjski Gori dodatne dopoldanske ure odprtosti,
- povečanje števila zaposlenih za zagotavljanje večje odprtosti knjižnic.

Učinki:

- povečana uporaba knjižnic,
- povečana izposoja posameznih vrst knjižničnega gradiva z vseh področij,
- boljše možnosti za delo z uporabniki,
- več obiskov.

Kazalniki: večji obseg izposoje knjižničnega gradiva, večji obisk knjižnic, več aktivnih članov.

5.3.1.7. Ukrep: Ponuditi storitve na sodoben način

Aktivnosti:

- predstavljanje možnosti elektronskih storitev v knjižnici,
- uvajanje novih storitev v virtualnem svetu - izposoja e-knjig,
- posodobitev domače spletne strani,
- takojšen odziv na spremembe v tehnologiji prenosa informacij.

Učinki:

- prenos znanja in praks e-storitev na uporabnike knjižnice – elektronsko opismenjevanje,
- več uporab e-storitev,
- povečanje števila uporabnikov na daljavo.

Kazalniki: več uporabnikov knjižnice na daljavo, več uporab knjižnice na daljavo.

5.4. Prostor in tehnična opremljenost

5.4.1. Strateški cilj: Zagotavljanje ustreznih prostorskih zmogljivosti, vzdrževanje in tehnična oprema

5.4.1.1. Ukrep: Za osrednjo knjižnico na Jesenicah zagotoviti najmanj 2500 m² sodobno opremljenih prostorov

Aktivnosti:

- pripraviti načrt selitve gradiva in izselitev osrednje knjižnice iz sedanjih prostorov;
- aktivno sodelovanje z načrtovalci prostorov za novo osrednjo knjižnico;

5.4.1.2. Ukrep: Zagotoviti nove prostore Knjižnice Matije Čopa Žirovnica oziroma olajšati dostopnost z osebnim dvigalom

Aktivnosti:

- pripraviti načrt selitve gradiva in izselitev knjižnice iz sedanjih prostorov;
- aktivno sodelovanje z načrtovalci prostorov za novo knjižnico;

5.4.1.3. Ukrep: Redno vzdrževanje in obnavljanje prostorov knjižnic

Aktivnosti

- sodelovanje s financerji pri potrebnih investicijah in vzdrževalnih delih.

Učinki:

- preglednost zbirk, posebne zbirke,
- možnost izvajanja dodatnih dejavnosti za uporabnike,
- možnosti za koristno preživljanje prostega časa uporabnikov in druženje,
- možnost različnih čitalnic,
- povečanje odprtosti knjižnice,
- uspešen razvoj dejavnosti.

Kazalniki: povečana kvadratura, več obiskovalcev, več dogodkov in prireditev, večji delež včlanjenega prebivalstva, več aktivnih članov, večji obseg izposoje.

5.4.1.4. Ukrep: Posodabljanje IKT

Aktivnosti:

- posodabljanje in dograjevanje informacijsko-komunikacijsko tehnologijo;
- uvajanje vseh novosti v e-poslovanju knjižnic;
- uvajanje avtomatov za izposajo knjig tam, kjer ni možnosti za stalno knjižnico;
- trezorji za vračilo gradiva;
- videonadzor;
- zagotavljanje izposoje e-knjig in uporabo e-baz od doma;
- aktivno sodelovanje z načrtovalci opreme za novo osrednjo knjižnico;
- redno vzdrževanje in obnavljanje IKT opreme v krajevnih knjižnicah;
- ob klasični izposoji uvajati sistem samopostrežne avtomatizirane izposoje in vračanja gradiva.

Učinki:

- hiter dostop do elektronskih virov,
- uporaba knjižnice na daljavo,
- e-poslovanje,
- avtomatizacija poslovanja,
- preprečitev zastarelosti opreme,
- hitrejša iskanje in inventure gradiva (tehnologija RFID - radiofrekvenčna identifikacija).

Kazalniki: število računalniških mest za uporabnike, število računalnikov na prebivalca, število uporabnikov tehnologije.

5.5. Zaposleni

5.5.1. Strateški cilj: Učinkovito ravnanje z zaposlenimi

5.5.1.1. Ukrep: Izboljšanje kadrovske strukture

Aktivnosti:

- dodatne zaposlitve v skladu s priporočili in standardi,
- dodatne zaposlitve v povezavi z investicijama v novo osrednjo knjižnico in krajevno knjižnico v Žirovnici,
- redno strokovno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih;
- usposabljanje za timsko delo, delo z ljudmi in uporabniki s posebnimi potrebami;
- stalno strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje strokovnih delavcev za nove tehnologije in načine dela v digitalni knjižnici in informacijsko pismenost uporabnikov,
- zagotavljanje prenosa znanja med zaposlenimi;
- redni letni razgovori z zaposlenimi;

Učinki:

- spodbudno delovno okolje,
- večje zadovoljstvo zaposlenih,

- razvoj osebnih kompetenc zaposlenih,
- večja motivacija za delo,
- bolj kakovostno delo zaposlenih,
- manjša obremenjenost zaradi nadomeščanja odsotnih delavcev,
- boljša ponudba storitev,
- možnost uvajanja novih programov,
- večja odprtost knjižnic.

Kazalniki: število zaposlenih na 1.000 prebivalcev, število strokovnih delavcev na 1.000 prebivalcev, število opravljenih transakcij v izposoji na zaposlenega, število ur izobraževanja in usposabljanja.

6. Zaključek

Na uresničitev strateških ciljev bodo vplivali:

- podpora dejavnosti v zakonodaji na področju javnih zavodov in kulture,
- kontinuirana podpora lokalne skupnosti pri zagotavljanju potrebnih finančnih virov za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- ustrezni kadrovske viri za izvajanje funkcij in nalog knjižnice,
- podpora javnosti delovanju knjižnice in njeni vlogi kot pomembni kulturni ustanovi,
- primerna organizacijska struktura in upravljanje knjižnice,
- ustrezno vodenje zaposlenih,
- razumevanje potreb uporabnikov knjižnice.

Pričakovani končni rezultati uresnitve strateških ciljev so:

- zadovoljni uporabniki in člani knjižnice,
- prepoznavnost knjižnice v lokalnem okolju,
- pozitivna ocena delovanja knjižnice,
- učinkovita notranja organizacija in notranji procesi,
- strokovno usposobljeni, vestni in motivirani zaposleni.

Jesenice, 20. 12. 2016

Odgovorna oseba:
Veronika Osredkar,
direktorica

